

Богдан ГАВРИЛИШИН:

Бути радником президента – марна трата часу

Співзасновник економічного форуму в Давосі, почесний член Римського клубу, один із найзнаменитіших українських економістів Богдан ГАВРИЛИШИН (на світлині) – нечастий гість на Батьківщині, в Україні. Наприкінці Другої світової війни він разом із батьками потрапив до Німеччини, а потім – до Канади. Закінчивши університет у Торонто, подався у Швейцарію і зробив там успішну кар'єру. Гаврилишин майже 30 років пропрацював у Міжнародному інституті менеджменту в Женеві, де здобув ступінь доктора наук із філософії та економіки. На його рахунку – дві книжки і близько 100 статей про проблеми менеджменту. За час незалежності України був радником кількох українських президентів і прем'єр-міністрів. Останнім часом спеціалізується на темах інновацій та енергоефективності в економіці. Е радником Асоціації інноваційного розвитку України.

У бесіді з Forbes (<http://forbes.ua>) 88-річний Богдан Гаврилишин розповів про економічні перспективи нашої країни.

– Основа інноваційної економіки – виробництво та експорт технологічної продукції з високою додатковою вартістю. Чи в змозі Україна виробляти hi-tech-продукти, здатні конкурувати у зовнішніх ринках? Що це може бути за профекція?

– Думаю, здатна, бо рівень освіти населення в країні дуже високий. Щоб дослігти цієї мети, передусім потрібно припинити військовій дії, викорінити корупцію, поліпшити по-даткову систему і провести дегуляцію. Колись в Україні був дефіцит людей, які знали іноземну мову. Сьогодні це все не проблема.

Приклад продукції, яку може виробляти Україна: програмне забезпечення на експорт, апаратура для дослідження космосу, готові промислові продукти харчування. До того ж у нас якісне авіабудування.

– Ни може нині Україна перейти до інноваційної економіки?

– Це цілком можливо, оскільки сьогодні країна – прихильниця демократії. Це в тотальній державі дуже важко впроваджувати інновації – хіба що для оборонного сектору. Крім того, в Україні люди зрозуміли і вже продемонстрували, що потрібно виконувати свої

обів'язки щодо країни, а не лише змагати від уряду.

– Які галузі економіки України потребують інноваційного насамперед?

– Передусім країні необхідно більше малих і середніх підприємств, а не тільки гіганти на штаті тих, якими володіє Рінат Ахметов. Потрібно дати людям віру в те, що вони можуть щось зробити самі. У розвинених країнах, чи то Німеччина, чи США, близько 80% робочих місць забезпечують саме малі та середні підприємства. А в Україні за часів президентства Віктора Ічуковича малий і середній бізнес, який тільки починав розвиватися, придушили.

– Що ви можете порадити нинішньому уряду, щоб стимулювати розвиток середнього та малого бізнесу?

– Треба дати можливість малим і середнім підприємствам з'явитися на світ. Надати ім кредити не під 3%, а під 2–3% річних – саме такі позики країна отримує, скажімо, від МВФ. Радикально зменшити кількість ліцензій, інспекцій, щоб викорінити корупцію. І головне – необхідно забезпечити право власності. Якщо я инвестию в країну, у мене має бути можливість вико-

ристовувати зароблене так, як хочу, і право в будь-який момент забрати свої інвестиції. А для цього треба змінити систему управління в державі. Відпрацювана модель ефективної системи є, але, щоб її реалізувати, потрібно змінити дві третини бюрократів у різних міністерствах. Екс-міністр економічного розвитку Павло Шеремета казав: «У мене працює 1200 осіб, 300 цікком вистачить. Решта не тільки не робить чогось корисного, а й блокує те, що могли бробити розуміють. Коломойський діє інакше. З одного боку, він декларує свою суперпатріотичність, з другого – управлює компанією, де більшість акцій належить державі, і не виплачує дивіденди.

– Яка основна проблема економіки України?

– Для країни дуже важливі енергоохощдження. Ви споживаєте дуже багато енергії на одиницю виробленої продукції. Країна змушені импортувати багато газу.

– А сьогодні вони не погоджують?

– Не мають можливості. Міністри просто отримують зорієнтованість. Але я не хочу нікого критикувати.

– Ви казали, що потрібно відрекомплектувати політику від олігархів.

– Нині в Україні при владі представники великої бізнесу. Наприклад,

президент Петро Порошенко чи Ігор Коломойський, який донедавна очолював Дніпропетровську область.

Як ви дієте цього ставите?

– Це різні олігархи. Порошенко – хороший управлінець, він розвинув свою підприємство, але не отримав, як Віктор Пінчук, від тестя за \$800 млн (а потім Юлія Тимошенко націоналізувала його і продала за \$4,8 млрд). Як я знаю, Порошенко наразі прямі не управле своїм бізнесом, а робить те, що й має право розуміти. Коломойський діє інакше. З одного боку, він декларує свою суперпатріотичність, з другого – управлює компанією, де більшість акцій належить державі, і не виплачує дивідендів.

– Яка основна проблема економіки України?

– Для країни дуже важливі енергоохощдження. Ви споживаєте дуже багато енергії на одиницю виробленої продукції. Країна змушені

импортувати багато газу.

– В Україні була можливість стати енергетично незалежною від Росії ще 1993 року. Тоді British Petroleum прийшла до українського уряду з пропозицією інвестувати \$15 млрд для видобутку 20 млрд куб. м газу на рік. І чо сталося? Нічого. Тому

залишилося без них.

– Треба дати можливість малим і середнім підприємствам з'явитися на світ. Надати ім кредити не під 3%, а під 2–3% річних – саме такі позики країна отримує, скажімо, від МВФ. Радикально зменшити кількість ліцензій, інспекцій, щоб викорінити корупцію. І головне – необхідно забезпечити право власності. Якщо я инвестию в країну, у мене має бути можливість вико-

ристовувати зароблене так, як хочу, і право в будь-який момент забрати свої інвестиції. А для цього треба змінити систему управління в державі. Відпрацювана модель ефективної системи є, але, щоб її реалізувати, потрібно змінити дві третини бюрократів у різних міністерствах. Екс-міністр економічного розвитку Павло Шеремета казав: «У мене працює 1200 осіб, 300 цікком вистачить. Решта не тільки не робить чогось корисного, а й блокує те, що могли бробити розуміють. Коломойський діє інакше. З одного боку, він декларує свою суперпатріотичність, з другого – управлює компанією, де більшість акцій належить державі, і не виплачує дивідендів.

– Яка основна проблема економіки України?

– Для країни дуже важливі енергоохощдження. Ви споживаєте дуже багато енергії на одиницю виробленої продукції. Країна змушені

импортувати багато газу.

– Виказали, що потрібно відрекомплектувати політику від олігархів.

– Нині в Україні при владі представники великої бізнесу. Наприклад,

президент Петро Порошенко чи Ігор Коломойський, який донедавна очолював Дніпропетровську область.

Як ви дієте цього ставите?

– Це різні олігархи. Порошенко – хороший управлінець, він розвинув свою підприємство, але не отримав, як Віктор Пінчук, від тестя за \$800 млн (а потім Юлія Тимошенко націоналізувала його і продала за \$4,8 млрд). Як я знаю, Порошенко наразі прямі не управле своїм бізнесом, а робить те, що й має право розуміти. Коломойський діє інакше. З одного боку, він декларує свою суперпатріотичність, з другого – управлює компанією, де більшість акцій належить державі, і не виплачує дивідендів.

– Яка основна проблема економіки України?

– Для країни дуже важливі енергоохощдження. Ви споживаєте дуже багато енергії на одиницю виробленої продукції. Країна змушені

импортувати багато газу.

– Виказали, що потрібно відрекомплектувати політику від олігархів.

– Нині в Україні при владі представники великої бізнесу. Наприклад,

президент Петро Порошенко чи Ігор Коломойський, який донедавна очолював Дніпропетровську область.

Як ви дієте цього ставите?

– Це різні олігархи. Порошенко – хороший управлінець, він розвинув свою підприємство, але не отримав, як Віктор Пінчук, від тестя за \$800 млн (а потім Юлія Тимошенко націоналізувала його і продала за \$4,8 млрд). Як я знаю, Порошенко наразі прямі не управле своїм бізнесом, а робить те, що й має право розуміти. Коломойський діє інакше. З одного боку, він декларує свою суперпатріотичність, з другого – управлює компанією, де більшість акцій належить державі, і не виплачує дивідендів.

– Яка основна проблема економіки України?

– Для країни дуже важливі енергоохощдження. Ви споживаєте дуже багато енергії на одиницю виробленої продукції. Країна змушені

импортувати багато газу.

– Виказали, що потрібно відрекомплектувати політику від олігархів.

– Нині в Україні при владі представники великої бізнесу. Наприклад,

президент Петро Порошенко чи Ігор Коломойський, який донедавна очолював Дніпропетровську область.

Як ви дієте цього ставите?

– Це різні олігархи. Порошенко – хороший управлінець, він розвинув свою підприємство, але не отримав, як Віктор Пінчук, від тестя за \$800 млн (а потім Юлія Тимошенко націоналізувала його і продала за \$4,8 млрд). Як я знаю, Порошенко наразі прямі не управле своїм бізнесом, а робить те, що й має право розуміти. Коломойський діє інакше. З одного боку, він декларує свою суперпатріотичність, з другого – управлює компанією, де більшість акцій належить державі, і не виплачує дивідендів.

– Яка основна проблема економіки України?

– Для країни дуже важливі енергоохощдження. Ви споживаєте дуже багато енергії на одиницю виробленої продукції. Країна змушені

импортувати багато газу.

– Виказали, що потрібно відрекомплектувати політику від олігархів.

– Нині в Україні при владі представники великої бізнесу. Наприклад,

президент Петро Порошенко чи Ігор Коломойський, який донедавна очолював Дніпропетровську область.

Як ви дієте цього ставите?

– Це різні олігархи. Порошенко – хороший управлінець, він розвинув свою підприємство, але не отримав, як Віктор Пінчук, від тестя за \$800 млн (а потім Юлія Тимошенко націоналізувала його і продала за \$4,8 млрд). Як я знаю, Порошенко наразі прямі не управле своїм бізнесом, а робить те, що й має право розуміти. Коломойський діє інакше. З одного боку, він декларує свою суперпатріотичність, з другого – управлює компанією, де більшість акцій належить державі, і не виплачує дивідендів.

– Яка основна проблема економіки України?

– Для країни дуже важливі енергоохощдження. Ви споживаєте дуже багато енергії на одиницю виробленої продукції. Країна змушені

импортувати багато газу.

– Виказали, що потрібно відрекомплектувати політику від олігархів.

– Нині в Україні при владі представники великої бізнесу. Наприклад,

президент Петро Порошенко чи Ігор Коломойський, який донедавна очолював Дніпропетровську область.

Як ви дієте цього ставите?

– Це різні олігархи. Порошенко – хороший управлінець, він розвинув свою підприємство, але не отримав, як Віктор Пінчук, від тестя за \$800 млн (а потім Юлія Тимошенко націоналізувала й

Місто, що дарує надію

Е міста, відвідування яких може вплинути на все ваше життя. І для мене таким містом вже давно став Львів.

Уперше побувавши в ньому у далекому 1989 році, я вперше побачив тоді синьо-жовтий пропор України, зміг вперше прочитати там правдиві матеріали про вільний рік. І чого було, можливо, найголовніші для мене, який виріс у російськомовні Одесі, — саме там я вперше почув на міській вулиці правильну і красиву українську

мову. Нею розмовляя, як то казуть, і старий і молодий. Це не була «тільчча мова», як її часто називали в Одесі. Це була рідна мова, яка красиво звучала і для модно одягненої молоді, і для дідусяв та бабусь інтелігентного і не дуже вигляду, і для роботяг міста, і для селян. Саме тоді я вперше задумався над тим, що Україна — це не умовне географичне поняття на неосяній карті СРСР, а реальність — свою свою, культурою та історією. Краса з історичної частини Львова, тоді що досить західна, але з абсолютно і безперечною європейськістю, переконувала в тому, що коріння України — в Європі, яка тоді се вібагала!

Саме те давне знайомство зі Львовом і ті почуття, які я пережив тоді, й визначили мое голосування

за незалежність на референдумі 1991 року і мое ставлення до подій серпня того ж року. Здавалося б, і Одеса, принаймні її центральна частина, теж має вигляд європейського міста, однак неприховані «московецентризм» та україnofobia, притаманні багатьом жителям мого рідного міста, переворювали цю зовнішню європейськість у декорацію, з-за якої визирала азійська ліха Москви. На часі, історія пішла так, як вона пішла, і Одеса поступово, і цілком вілевній від у тому числі і через українізацію, рушила на потрібному напрямку в Європу. А що ж Львів?

Зовсім недавно, через більш ніж 25 років, знову побував у цьому місті, яке відігравало таку велику роль у становленні моїх політичних і національних поглядів. І мушу сказати, що все те, що тоді було як слабкий натяк, який спомни про славне європейське минуле, тепер присутнє на повну потугу. Львів усе не іде в Європу. Львів знову абсолютно європейське місто, з усім тим, що ми вкладаємо в це поняття. Поячинаю від дрогунів мостів (а де ще не зовсім, то вже на шляху до цього) і закінчуваю тим, що попри практично цілодобову роботу незліченних кафе та ресторанів з їх широченим асортиментом алкогольних напоїв (а от в магазинах вночі їх не купиш: торгівля міцними напоями, включно з пивом, ужасає років дозволена лише з 10.00 до 22.00), за три вечори передбування там я не побачив жодного п'яного. Так ось, благо-устрій почався з повною заміни всіх комунікацій, а вже потім, взявшись перекладати тротуари та облаштовувати проїжджу частину. Вони будуть викладені різноманітною керамікою зеленою, а півметрові багатошарова подушка під нею складається з цементної суміші, бетонної стяжки і товстого шару гравію. Можна не сумніватися, що

сущності Львів, а відтак рівень толерантності південні відмінності відповідні в місті відряджається з европейського рівня.

Справжня європейськість Львова проявляється і в тому, що тоді було як слабкий натяк, який спомни про славне європейське минуле, тепер присутнє на повну потугу. Львів усе не іде в Європу. Львів знову абсолютно європейське місто, з усім тим, що ми вкладаємо в це поняття. Поячинаю від дрогунів мостів (а де ще не зовсім, то вже на шляху до цього) і закінчуваю тим, що попри практично цілодобову роботу незліченних кафе та ресторанів з їх широченим асортиментом алкогольних напоїв (а от в магазинах вночі їх не купиш: торгівля міцними напоями, включно з пивом, ужасає років дозволена лише з 10.00 до 22.00), за три вечори передбування там я не побачив жодного п'яного. Так ось, благо-устрій почався з повною заміни всіх комунікацій, а вже потім, взявшись перекладати тротуари та облаштовувати проїжджу частину. Вони будуть викладені різноманітною керамікою зеленою, а півметрові багатошарова подушка під нею складається з цементної суміші, бетонної стяжки і товстого шару гравію. Можна не сумніватися, що

ця дорога простіть довго-довго. Ну а те, як ведуться такі як роботи в Одесі, бачимо всі: трошки піску, трохи цементу і зверху плитка, яка тут же починає «грати» і випущуватися. Бо ж головне у нас відвідувати про виконане — якість

точної вигадки і любові до того, що робиться, буквально в кожному львівському куточку! Можна нескінченно блукати вуличками старого міста, де кафе і ресторани на всі види гаманців, а крамниці сувенірів на всі смаки. Дивиться на якість і виглядає декорацією, а львівсько — реальністю.

А скільки вигадки і любові до того, що робиться, буквально в кожному львівському куточку! Можна нескінченно блукати вуличками старого міста, де кафе і ресторани на всі види гаманців, а крамниці сувенірів на всі смаки. Дивиться на якість і виглядає декорацією, а львівсько — реальністю.

Олег ВЛАДИМИРСЬКИЙ.
Одеса — Львів — Одеса.
Фото автора.

• Проект

Запанорамлений Аккерман, або Віртуальна розвідка курортів Одещини

Літо — пора відпусток. До відпочинку більшість готуються зважаючи: хтось терміново сідає на діти, інші — штудіюють туристичні прейскуранти. Популярний пошуковий сервіс «Яндекс» вишив проаналізувати в інтернеті, якими туристичними об'єктами найбільше цікавляться потенційні відпочиваючі. З'ясувалося, топ-першість в Україні займають курортні місця Одесської області — Затока, Курортне, Кароліно-Бугаз, Грибівка. А серед найзапитуваніших екскурсійних об'єктів Одещини — знаменита Білгород-Дністровська (Аккерманська) фортеця, відвідати яку відтерп можна, не виходячи з дому — віртуально, завдяки панорамній зйомці «Яндексу».

Нещодавно на «Яндекс.Картах» з'явилися панорами (неперевірні кругові знімки якось окремо території — Авт.) морських курортів нашої області. Тепер користувачі, які планують подорож на Одещину, можуть побачити в інтернеті вулиці й будинки Затоки, Курортного, Грибівки, Кароліно-Бугаза, прорахувати найзручніші маршрути й обрати те, що приглянулося найбільше. Завдяки панорамам — дізнатися, як виглядає курорт насправді: чи чисті вулиці, чи давно ремонтували фасади турбаз і готелів, чи є магазини, кафе й інші клуби... Все це можна побачити з ефектом присутності, а не за статичною світлиною чи з розподількою власника туристичної бази, де збиратися зупинитися.

«Це дуже зручно для туриста. Адже часто буває так, що власники баз відпочинку задля захочення постоянців у своїх рекламних буклетах вказують, що «будиночки розташовані за 100 метрів від моря». Наші панорамні знімки дозволяють це перевірити, бо «100 метрів» бувають різними — їх можна пройти чистою вулицею, а можна і через селище «Слезівіце», — зазивав Дмитро Мельник, менеджер картографічних сервісів «Яндексу». До того ж, зауважив, безкштовно прогулюючись, завдяки місці чи комбінації кількох клавіш, визначними місцями. Серед них — екстер'єр та інтер'єр Аккерманської фортеці.

Панорами знімали наприкінці травня — на початку червня 2015-го. Для іх створення задіяли київський офіс «Яндексу» і партнери пошукового сервісу — компанію 4C. Команда зібралася чимало: водії, оператори, керівники знімальної групи, пошуковці, —

тографи, організатори маршрутів та інші спеціалісти. «Зіомки панорами розрізняються з розмітками. Ми, з допомогою супутникових карт, плануємо, куди ідемо, що і якіємо. На цьому етапі важливо все прорахувати, щоб ненароком «не скинути» знімальну групу з обриву. На спутникових знімках просто добре видно лише центральні автомагістралі, залізничні шляхи, якісні велізноні будівлі. Але чим глибше до центру міста, тим більше зелених насадження і тим цільніше будівництво», — розповів керівник регіональної мережі оглядачів компанії «Яндекс.Україна» Тарас Фасоля (на знімку). За словами Тараса, з роком (адже знімальна група може розглядати не лише будку огорони, але й шлагбаум), — пояснив Тарас Фасоля.

Знімани панорами відбувається переважно з автомобіля. На дах машини, обладнаної GPS, встановлюється спеціальний пристрій із кількою фотокамерами з розподілом здатності 100 мегапікселей. Потім авто на низькій швидкості (максимальна — 60 км/год.) ру-

хачається під час відображення маршрутом, і кожні 20—50 метрів усі фотокамери одночасно роблять знімки. Верхня камера фіксує висоти і навіть кусочки неба. Для панорамування історичного центру міста або будь-яких інших земельних земельних знімків роблять часто (через кожні 20—30 метрів) і зазвичай піши, а вулиці, де немає никаких визначних пам'яток, можна фотографувати кожні 50 метрів. Там, де авто не пройде, використовується велосипед або камеру переносять вручну (ручним штативом знімали Потомкінські сходи). Аби панорами не були захарашенні автомобілями та не перетворилися на групові знімки перехожих, фотографи намагаються виїхати рано-вранці. Найкраще підходить сонячна погода, а до та за великою хмарності знімання не проводять.

«Під час роботи у нас було чимало комічних історій. Люди, які не знали чим ми займаємося, висловлювали власні припущення. Хтось казав, що в нас знімок з космосом, що на місці пристрій з камерами — це новомодна шпаківня, а одна жінка навіть чомусь подумала, що наш автомобіль — це пересувна залишкова каса», — розповів Сергій Бобак, керівник знімальної групи 4C. Але були історії, які місця закінчуються зовсім не смішно. Одна з таких трапилася в Тиреччині (Ізмір), де «Яндекс» теж працює над панорамами. Водій з оператором відпакувавши каску, відкривши її, —

гобрата, Славське; десятки міст Росії, Білорусі, Казахстану та Тиреччини. Автори проекту сподівались, що панорами Одещини попадуть на підзори та дізнатися, чи є в них кримінал. Але вони відповіли: «Це панорами, а не кримінал».

Іванна ДЕРЕВ'ЯНКО.

Фото Андрія КОЗАЧЕНКА.

• Анонс

покатовому етапі вуличного фотографування, зазначаються її GPS-координати та напрямок змінання. Ця інформація дозволяє встановити зв'язок між панорамами. На панорамах відмінно користувачі інтернету можуть віртуально пересуватися містом. Ефект прозорини створюється тим, що панорами змінюються одна під одною (панорама завантажується фрагментами, залежно від того, що хоче побачити користувач), — ви ніби йдете вулицею. Для зручності відображення панорам на панорамах розставлені таблиці з номерами будинків. На сервісі також позначені входи-виходи з метро, вокзалів та аеропортів.

Крім нового знімання курортів, пошукова система новила й додовини панорами Одеси. Всого було відзнято 210 кілометрів доріг обласного центру та близько 60 кілометрів вулиць і дір курортів, включаючи 2 кілометри пішохідної зйомки у Білгород-Дністровській фортеці.

До речі, загалом на цьому інтернет-ресурсі запанорамлено понад 70 міст та курортів України, у тому числі гірськолижні Буковель, Драгобрат, Синевир, Кримські гори, —

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—